

Aleg. 41.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o wniosku Wydziału krajowego względem zmiany §. 3. Statutu krajowego w ten sposób, ażeby Rektorowi c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie przyznany był głos wirylny w Sejmie krajowym.

Wysoki Sejmie!

Jeszcze w roku 1874 udawało się Kolegium Profesorów c. k. Akademii technicznej we Lwowie do Wydziału krajowego o wyjednanie Rektorowi tej Akademii głosu wirylnego w Sejmie krajowym, lecz z tą prośbą odesłane zostało do Wys. Sejmu, i w skutek tego też wniesioną została przez wspomniane Kolegium Profesorów w r. 1876 do Wys. Sejmu prośba tej samej osnowy, która sejmowej komisji prawniczej przydzielona, wprawdzie przychylnie była załatwioną, lecz sprawozdanie tej komisji z powodu wczesnego zamknięcia obrad sejmowych nie przyszło na porządek dzienny onychże.

W roku 1880 ponowioną została ta sprawa przy Wys. Sejmie prośbami tak Rektora c. k. Szkoły politechnicznej, jako też i Towarzystwa politechnicznego we Lwowie, lecz prośby te przez Wys. Sejm nie załatwione przekazane były Wydziałowi krajowemu, który nie uznał za rzecz stosowną przedłożyć w skutek onychże jakikolwiek wniosek Wys. Izbie i dla tego sprawa ta pozostała w zawieszeniu do 3. Sierpnia 1881, w którym to dniu Towarzystwo politechniczne ponowiło przed Wys. Sejmem to swoje żądanie.

Prośba ta z 3. Sierpnia 1881 do l. 675 przydzielona przez Wys. Sejm komisji prawniczej była przedmiotem narad, w skutek których przygotowane zostało sprawozdanie tejże komisji do Wys. Sejmu z wnioskiem, by ta prośba odesłana została Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby po zbadaniu stanu rzeczy przedłożył Wys. Izbie wniosek odpowiedni.

W tem sprawozdaniu z 18. Października 1881 zaznaczyła komisya prawnicza, że Rektorowie wszechnic lwowskiej i krakowskiej, którzy z głosami wirylnymi, już biorą udział w obradach Wys. Sejmu jakoteż i Rektor c. k. Szkoły politechnicznej dla którego Towarzystwo politechniczne takiego głosu wirylnego się domaga ze względu na jednoroczny czas trwania ich Rektoratu, przeto i mandatu poselskiego, często przychodzą w położenie iż swoje krzesła poselskie wśród narad sejmowych ustępować muszą nowo wybranym Rektorom, że przeto pomimo wysokiej nauki nie mogą swoim udziałem w pracach sejmowych, przynieść krajowi takich korzyści, jakieby można osiągnąć, gdyby te korporacye, które wybierają Rektorów, uprawnione były wybierać posłów na cały sześciolatni peryod sejmowy.

Sprawozdanie to komisji prawniczej nie przyszło w upłynionym roku pod obrady Wysokiej Izby, i odesłane było Wydziałowi krajowemu do załatwienia, który wywiązując się z otrzymanego polecenia przedłożył sprawozdanie z 18. Listopada 1881 do l. 55.613 z wnioskiem, ażeby

Wysoki Sejm raczył uchwalić ustawę przyznającą Rektorowi c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie głos wirylny w Sejmie krajowym.

Jakkolwiek komisya prawnicza nie zmieniała swoich zapatrywań co do obsełania Sejmu posłami przez kolegia Profesorów wszechnic i c. k. szkoły politechnicznej wybierać się mających na peryod sześćoletni, w sprawozdaniu swoim z 18. Października 1881. wypowiedzianych, to przecie nie może zataić obawy, że idąc za temi zapatrywaniami zrobiłaby wyłom zasadniczy w postanowieniach §. 3. Statutu krajowego i uczyniła by może wątpliwem uzyskanie Najwyższej Sankcyi dla ustawy, któraby w miejsce Rektorów wszechnic, powoływała posłów wybieralnych przez grona Profesorów onychże, i c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie, przewidując zaś, że Statut krajowy już przeszło lat dwadzieścia obowiązujący — ze względu na ponawiane kilkakrotnie w Wysokiej Izbie wnioski o pomnożenie posłów z miast, tudzież ze względu na wzrost ludności od czasu wprowadzenia w życie tegoż Statutu krajowego, a głównie ze względu na nowy rozkład podatków gruntowych wskutek oszacowania onego w ostatnich latach — dokonany — będących główną podstawą wyboru Reprezentacyi kraju — ulegnie w najbliższej przyszłości zmianie co do tejże Reprezentacyi kraju, — korzysta ze sposobności, ażeby już teraz i to pierwej niżeli dokonane zostaną zmiany Statutu krajowego przewidywane, wprowadzonym został w grono Sejmu krajowego mąż w zawodzie technicznym wysoko uczony, — i dla tego godzi się obecnie na wniosek Wydziału krajowego przedłożony Sprawozdaniem z 18. Listopada 1881. do l. 55.613, a nadmienając, że zaprojektowana przez Wydział krajowy ustawa zmienia a właściwie uzupełnia nie tylko §. 3. Statutu krajowego z 26. Lutego 1861, ale także i ustawę z 20. Września 1866. l. 22. D. u. k. stawia wniosek :

Wysoki Sejm raczy dołączyć tu pod $\cdot$ / ustawę uchwalić.

Lwów dnia 12. Września 1882.

B. Kowalski, w. r.
przewodniczący.

Walery Waygart, w. r.
sprawozdawca.

Ustawa.

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zawierająca dodatek do §. 3. statutu krajowego z dnia 26. Lutego 1881, powołująca Rektora c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie na członka Sejmu krajowego z głosem wirylnym.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Oprócz osób w §. 3. Statutu krajowego z dnia 26. Lutego 1861 i w ustawie z 20. Września 1866 Nr. 22. D. u. M. wymienionych jest członkiem Sejmu także Rektor c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.